

AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ

Azərbaycan
Respublikasının
Elm və Təhsil
Nazirliyinin orqanı

3 oktyabr 2026-cı il

№37 (9190)

www.muallim.edu.az

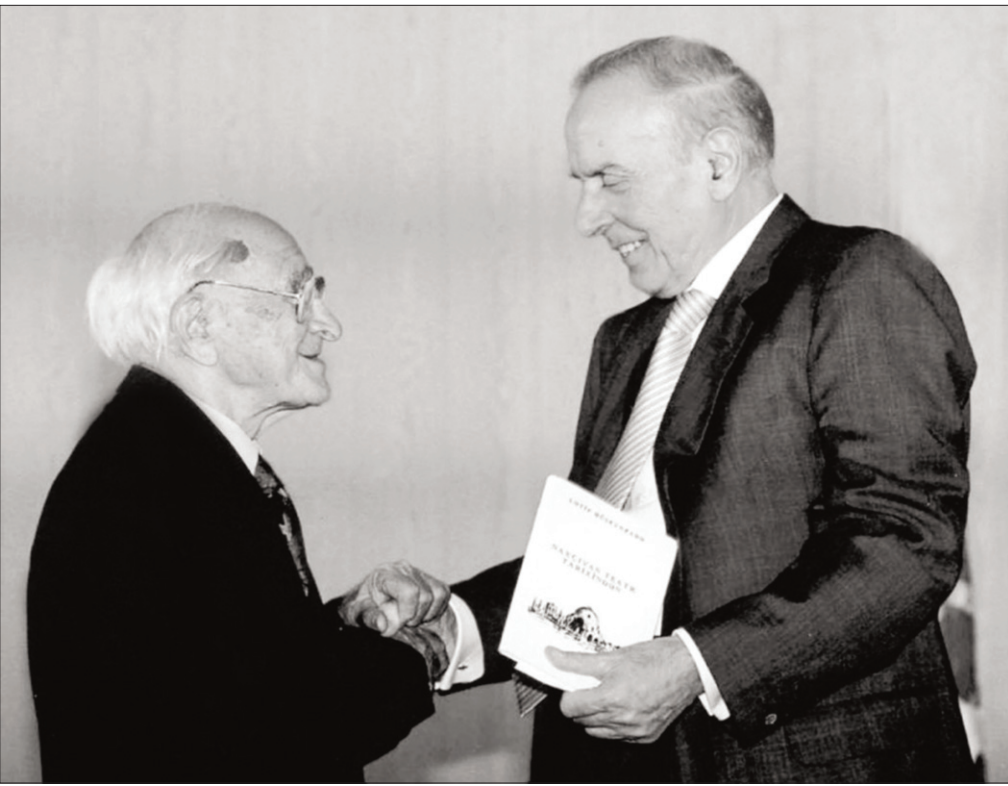
muallim@media.edu.az

5 OKTYABR

**BEYNƏLXALQ
MÜƏLLİMLƏR
GÜNÜDÜR**

**“Mən öz müəllimlərimi
həmişə xatırlayıram”**

**TƏHSİL VƏ HAZIRLIQLI
KADRLARIN YETİŞDİRİLMƏSİ
HƏR ŞEYDƏN ÖNƏMLİDİR**

Heydər ƏLİYEV, Ümummilli Lider

“

Mən öz müəllimlərimi həmişə xatırlayıram. Bilirsiniz ki, mən böyük həyat yolu keçmişəm, yaşım da az deyildir. Çox şeylər, çox insanlar görmüşəm. Yadda qalanları da, qalmayanları da var... Amma sizə demək istəyirəm ki, ən yadda qalanlar, mənim üçün əziz adamlar Naxçıvan-dakı müəllimlərimdir. Onların adlarını indiyə qədər xatirimdə saxlayıram. Dil-ədəbiyyat müəllimim - Lətif Hüseynzadə... çox gözəl ədəbiyyat dərsi deyirdi...”

“

Biz bir neçə istiqamət üzrə fəaliyyət göstəririk. Əlbəttə, bunlardan biri potensialın, kadr imkanlarının formalaşdırılmasıdır və hazırda təhsil sahəsində çox iş görülür. Artıq bir müddətdir ki, fəaliyyət göstərən Kibertəhlükəsizlik Mərkəzi bu istiqamətdə atılmış ilk mühüm addım idi. Çünki təhsil və hazırlıqlı kadrların yetişdirilməsi hər şeydən önəmlidir. Peşəkar və ixtisaslı kadrlar olmadan qarşıya qoyduğumuz məqsədlərə heç vaxt nail ola bilmərik”

İlham Əliyev, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Prezident
İlham Əliyev
II Azərbaycan
Beynəlxalq
İnvestisiya
Forumu
çərçivəsində
keçirilən
tədbirdə
iştirak edib
26 sentyabr
2026-cı il

Bildiklərimi öyrətmək, ali məktəbdə tibbi tədris etmək həmişə arzum olub. Hər iki amalımı həyata keçirmək baxımından bu mənim üçün fürsət oldu. 30 il həsrətimdə olduğumuz Qarabağda Xankəndi Universitetində arzularımı gerçəkləşdirmək böyük xoşbəxtlikdir”.

**“Qarabağ
Universitetinin
bir parçası
olmaq şərəfidir”**

Bax səh.5

Müharibədən qayıtdıqdan sonra Qarabağda ixtisasıma uyğun olaraq işləmək istəyirdim. Qarabağ Universitetində vakansiyanı görən kimi heç düşünmədən müraciət elədim. Bu gün universitetin bir parçası olmaq, mənim üçün şərəfidir”.

**Təhsildə Yeni
Çağırışlar VII Beynəlxalq
Forumu keçiriləcək**

Bax səh.4

**Gənclərimiz kibertəhlükəsizlik
istiqaməti üzrə tarixi
uğura imza atıblar**

Bax səh.4

**Məktəb çantaları
necə yüngülləşdirilə
bilir?**

Bax səh.6

**İlk yarış,
ilk qızıl medal**

Bax səh.8

Müdafiə sənayesi üzrə ali təhsil, kadr hazırlığı, elmi-tədqiqat və texnologiya sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu imzalanıb

Sentyabrın 30-da “ADEX-2026” 6-cı Azərbaycan Beynəlxalq Müdafiə Sərgisi çərçivəsində “Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Sənayesi Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi, Türkiyə Respublikasının Müdafiə Sənayesi Komitəsi və Türkiyə Respublikasının Ali Təhsil Şurası arasında müdafiə sənayesi üzrə ali təhsil, kadr hazırlığı, elmi-tədqiqat və texnologiya sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu” imzalanıb.

Memorandum Azərbaycan Respublikasının müdafiə sənayesi naziri Vüqar Mustafayev, Azərbaycan Respublikasının elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev, Türkiyə Respublikasının Müdafiə Sənayesi Komitəsinin sədri Haluk Görgün və Türkiyə Respubli-

kasının Ali Təhsil Şurasının sədri Erol Özvar tərəfindən imzalanıb.

Anlaşma Memorandumunun məqsədi müdafiə sənayesi üçün kadr hazırlığı, akademik mübadilə, istehsalat təcrübəsi və texnologiya sahələrində tərəflər arasında dördtərəfli əməkdaşlığın ümumi

çərçivəsini müəyyən etməkdir.

Memoranduma əsasən, tərəflər arasında prioritet ixtisas sahələri üzrə birgə təhsil proqramlarının hazırlanması, müdafiə sənayesi müəssisələrinin mühəndis, texniki və idarəetmə heyəti üçün ixtisasartırma, yenidənəhazırlanma proqramlarının təşkili, ali təhsil müəssisələrinin akademik heyətinin və tələbələrinin qarşılıqlı mübadiləsi, tələbələrin və gənc mütəxəssislərin hər iki ölkənin müəssisələrinin hər iki ölkənin müəssisələrinin təcrübə keçməsi, texnoparklar arasında birbaşa əlaqələrin qurulması və digər istiqamətlərdə əməkdaşlıq nəzərdə tutulur.

Türkiyənin Ali Təhsil Şurasının sədri Türkiyə-Azərbaycan Universitetini ziyarət edib

Türkiyənin Ali Təhsil Şurasının sədri Erol Özvarın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Azərbaycanda rəsmi səfərdədir.

Səfər çərçivəsində nümayəndə heyəti Türkiyə—Azərbaycan Universitetini ziyarət edib, qida texnologiyası, qida kimyası, mikrobiologiya və kimya laboratoriyaları ilə tanış olub. Eyni zamanda müasir tədris və elmi mühitin formalaşdırılması istiqamətində həyata keçirilən işlər barədə qonaqlara məlumat verilib.

Elm və təhsil nazirinin müavini Həsən Həsənlı və Ali Təhsil Şurasının sədri Erol Özvar universitetin auditoriyalarında tədris prosesini izləyib, tələbələr və müəllim heyəti ilə görüşərək onlarla söhbət ediblər.

Elm və təhsil naziri Naxçıvanda vətəndaşları qəbul edəcək

Elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev oktyabrın 30-da Naxçıvan şəhərində vətəndaşları qəbul edəcək.

Qəbulda Naxçıvan, Babək, Culfa, Kəngərli, Ordubad, Sədərək, Şahbuz və Şərur sakinləri iştirak edə bilərlər.

Adlan çəkilən şəhər və rayonların sakinləri 19 oktyabr (saat 18:00-dək) tarixində Elm və Təhsil Na-

zirliyinin Çağın Mərkəzinin 146 — 11 nömrəli telefonuna (yalnız iş günləri və saatları ərzində) zəng etməklə qəbula yazıla bilərlər. Bununla yanaşı, nazirliyin rəsmi saytının https://edu.gov.az/-/az/contact_us bölməsinə elektron formada və ya +994 51 206 78 48 nömrəsinə “WhatsApp” vasitəsilə müraciət göndərmək mümkündür.

Nəzərinizə çatdırırıq ki, qəbulda iştirak üçün qeydiyyat mütləqdir.

Azərbaycan Avropa Şurasının Təhsil üzrə Rəhbər Komitəsinin 10-cu plenar iclasında təmsil olunub

Fransa Respublikasının Strasburq şəhərində Avropa Şurasının Təhsil üzrə Rəhbər Komitəsinin (CDEDU) 10-cu plenar iclası keçirilib. İclasda Azərbaycanı Elm və Təhsil Nazirliyinin Beynəlxalq əməkdaşlıq şöbəsinin müdiri Simuzər Feyzullayeva təmsil edib.

Avropa Şurasının təhsil sahəsində əsas hökumətlərarası komitəsi olan CDEDU üzv dövlətlər arasında təhsil siyasəti üzrə əməkdaşlıq və təcrübə mübadiləsi üçün mühüm platforma rolunu oynayır. 46 üzv dövlətin müvafiq elm və təhsil nazirliklərinin nümayəndələrinin iştirakı ilə keçirilən 10-cu plenar iclasda Avropa Şurasının

2024—2030-cu illər üzrə Təhsil Strategiyasının icrası, habelə təhsil sahəsində cari fəaliyyətlər və qarşıdakı dövr üçün prioritet istiqamətlər müzakirə olunub.

İclas çərçivəsində Elm və Təhsil Nazirliyinin nümayəndəsi rəqəmsal dövrdə müəllimlərin və digər təhsil işçilərinin rolunun gücləndirilməsi,

süni intellekt və rəqəmsal texnologiyaların təhsildə tətbiqi, təhsildə gender bərabərliyinin təmin edilməsi, elmi-tədqiqat fəaliyyətinin təşviqi, o cümlədən elmi nəticələrin praktiki tətbiqinin stimullaşdırılması istiqamətində Azərbaycanda həyata keçirilən tədbirlər barədə məlumat verib.

THE reytingində təmsil olunan Azərbaycan universitetlərinin sayı artıb

“Times Higher Education” (THE) tərəfindən 2027-ci il üzrə “Dünya universitetləri reytingi”nin (THE World University Rankings) nəticələri açıqlanıb. Bu il reytingdə təmsil olunan Azərbaycan universitetlərinin sayı 4-dən 5-ə yüksəlib. Nəticələrə əsasən, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (UNEC) ötən illə müqayisədə mövqeyini yaxşılaşdıraraq 801—1000 intervalından 701—800 intervalına yüksəlib və Azərbaycan universitetləri arasında ən yüksək nəticəni göstərən. Bakı Dövlət Universiteti 1601—1800, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti 1801—2000, Azərbaycan Texniki Universiteti isə 2001+ intervalında yer alıb.

Reytingin bu ilki nəticələrində mühüm yeniliklərdən biri Azərbaycan Tibb Universitetinin (ATU) ilk dəfə sıralamaya daxil olmasıdır. Belə ki, ATU reytingə 2001+ intervalından daxil olub.

Ümumilikdə, 2027-ci il üzrə THE Dünya Universitetləri Reytingində 118 ölkədən 2 297 ali təhsil müəssisəsi yer

alıb. Bu, ötən illə müqayisədə 4 faiz artım deməkdir.

Bu ilki reytingdə universitetlərin mövqelərinin daha dəqiq göstərilməsi üçün sıralama formatında da dəyişiklik edilib. Belə ki, ötən illərdə reytingdə ilk 200 universitetin yeri ayrıca göstərilirdisə, bu ildən etibarən ilk 300 universitet fərdi olaraq sıralanıb. 300-cü yerdən

sonrakı universitetlər isə daha kiçik intervallar üzrə qruplaşdırılıb. Nəticədə reyting intervallarının sayı 10-dan 18-ə yüksəlib.

THE bildirir ki, bu dəyişiklik universitetlərin reytingdəki mövqelərini daha aydın göstərməyə və nəticələri daha dəqiq müqayisə etməyə imkan verəcək.

İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə "Rəqəmsal savadlılıq" təlimləri yekunlaşıb

“Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Programı” çərçivəsində işğaldan azad olunmuş ərazilərdə Azərbaycan Respublikasının Təhsil İnstitutunun sifarişli ilə təşkil edilən “Rəqəmsal savadlılıq” mövzusunda təlimlər başa çatıb.

Xankəndi, Cəbrayıl, Xocalı və Ağdam şəhərlərində keçirilən təlim layihəsinin əsas məqsədi işğaldan azad olunmuş ərazilərə qayıdan və burada məskunlaşan vətəndaşların müasir texnologiyalardan səmərəli istifadə imkanlarını genişləndirmək, onların rəqəmsal bilik və bacarıqlarını inkişaf etdirmək olub.

Proqram çərçivəsində iştirakçılara

informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından (İKT) istifadə, “Google” alətləri ilə iş, rəqəmsal transformasiya, süni intellekt texnologiyalarının tətbiqi, kibertəhlükəsizlik və elektron hökumət xidmətlərindən istifadə ilə bağlı bilik və bacarıqlar qazandırılıb. Eyni zamanda, Azərbaycan Təhsil Şöbəsinin veb layihələri və digər müasir rəqəmsal həllər barədə məlumat verilib.

Sessiyalarda nəzəri məlumatlarla yanaşı, praktik məşğələlərə də geniş yer ayrılıb. İştirakçılar müxtəlif rəqəmsal alət və xidmətlərdən istifadə edərək əldə etdikləri bilikləri praktik şəkildə tətbiq etmək imkanını qazanıblar. Beləliklə, “Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Programı” çərçivəsində 2026-cı il üzrə nəzərdə tutulan “Rəqəmsal savadlılıq” təlimləri uğurla başa çatıb.

MƏKTƏBLİLƏR ARASINDA İDMAN YARIŞLARININ DAVAMLILIĞININ TƏMİN EDİLMƏSİ VACİBDİR

Məktəblilərin Respublika İdman Olimpiadasının (MRİO) yüksək səviyyədə təşkili və keçirilməsində fəal iştirak edən bir sıra təşkilatların nümayəndələri təşəkkürnamələrlə təltif olunublar. “Azərbaycan müəllimi” xəbər verir ki, təltif etmə mərasimində çıxış edən elm və təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov məktəblilər arasında idmanın təbliği, onların sağlam həyat tərzinə təşviqi və idman bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi istiqamətində keçirilən belə tədbirlərin əhəmiyyətini vurğulayıb. Nazir müavini bildirib ki, Məktəblilərin Respublika İdman Olimpiadasının keçirilməsi şagirdlərin müxtəlif idman növlərinə marağının artırılması, onların asudə vaxtlarının səmərəli təşkili və sağlam rəqabət mühitinin formalaşdırılması baxımından əhəmiyyətlidir. Eyni zamanda, məktəblilərin idmana cəlb olunmasının və idman yarışlarının davamlılığının təmin edilməsinin vacibliyini də diqqətə çatdırıb.

MRİO-nun fəal dəstəkçiləri təltif olunub

MRİO-nun açılış mərasiminin ideya müəllifi, bədii rəhbəri və quruluşçu rejissoru Ülviyyə Könül bildirib ki, bu, məktəblilər üçün respublika miqyasında ən yüksək səviyyəli tədbirlərdən biri olub. Belə tədbirlərin təşkili məktəblilər arasında idmanın təbliği baxımından çox gözəl təşəbbüsdür: “Düşünürəm ki, bizim işimiz çox gözəl alındı. Həmçinin çox maraqlı səhnə, dekor və ekran konsepti var idi. Bu tədbir üçün bizim təklifimizlə məktəblilərin olimpiya himni yazılmışdı. Sözləri və musiqisi Aytən İsmixanovaya məxsusdur. Himni ekskluziv olaraq Mərdan Kərimov açılışda ifa etdi. Bizim komanda bu işin öhdəsindən çox uğurla gəldi. Bu tədbirin bir parçası olmaq bizim üçün böyük şərəfdir”.

Təhsil Televiziyasının direktoru Bəhruz Nəzərov isə bildirib ki, Məktəblilərin Respublika İdman Olimpiadası kimi mötəbər tədbirin işıqlandırılmasına verdikləri töhfəyə görə təşəkkürnamə ilə təltif olunmaları onlar üçün böyük məsuliyyətdir: “Təhsil TV olaraq uşaq və gənclər arasında idmanın

kütləviləşməsinə hər zaman prioritet saymışıq. Bu istiqamətdə fəaliyyətimizi daha da genişləndirəcəyik. Başlıca missiyamız sağlam, bilikli və vətənpərvər gənc nəslin yetişməsinə media dəstəyi göstərməkdir. Bu mükafat komandamızın əməyinə verilən yüksək qiymətdir”.

MRİO-nun açılış mərasiminin təşkilatçısı “Aydemir Entertainment” şirkətinin rəhbəri Azər Aydemir bildirib ki, olimpiada ilə bağlı təəssürləri çox müsbətdir: “Gənclər və onların sağlamlığı ölkə üçün prioritetdir”.

Azər Aydemir əlavə edib ki, tədbirdə regionlardan gələn 6 mindən çox iştirakçının iştirak etməsi yadda qalan hadisələrdəndir:

“Açılış proqramından sonrakı günlərdə olan yarışlarda uşaqların intizamı şəkildə iştirakı onun göstəricisidir ki, onlar üçün də bu, maraqlıdır, sıradan bir tədbir deyil. Bu, bizim zəhmətimizin hədəf getməməsinin nümunəsidir”.

Qeyd edək ki, Məktəb-

lilərin Respublika İdman Olimpiadası 20—26 iyun tarixlərində keçirilib. Elm və Təhsil Nazirliyi və Gənclər və İdman Nazirliyinin birgə təşkilatçılığı, Bakı Şəhər Halqası Əməliyyat Şirkəti və idman federasiyalarının dəstəyi ilə ilk dəfə təşkil olunan olimpiada məktəbliləri arasında keçirilən ilk gənşmiqyashlı respublika idman tədbiri olub.

Olimpiadada Azərbaycanın 59 şəhər və rayonunu təmsil edən 2000-dən çox məktəbli iştirak edib. Yarışlarda Elm və Təhsil Nazirliyinin və Gənclər və İdman Nazirliyinin tabeliyində fəaliyyət göstərən, həmçinin Naxçıvan Muxtar Respublikasında yerləşən Uşaq-gənclər idman məktəblilərinin yetirmələri mübarizə aparıblar.

Olimpiadanın əsas məqsədi məktəblilər arasında idmanın inkişafına töhfə vermək, sağlam həyat tərzini təşviq etmək, uşaqların fiziki hazırlıq səviyyəsini yüksəltmək, istedadlı gəncləri üzə çıxarmaq və onların gələcək inkişaf perspektivlərini dəstəkləmək olub.

Rəşid QARAYEV

"Danışır təcrübə"

Layihənin növbəti görüşünün qonağı Bahar Muradova olub

Elm və Təhsil Nazirliyinin təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Danışır təcrübə” layihəsinin növbəti görüşü baş tutub. Görüşün qonağı Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Bahar Muradova olub. Bakı Slavyan Universitetində keçirilən görüşdə Bahar Muradova “Dövlət idarəçiliyində və cəmiyyətdə insan kapitalı: qanunvericilik, siyasət və fərdi məsuliyyət” mövzusunda çıxış edib.

Görüş zamanı dövlət idarəçiliyində insan kapitalının rolu, təhsilin insanın şəxsi və peşəkar inkişafındakı əhəmiyyəti, ailə dəyərləri və müasir ailə modeli barədə fikirlər səhləndirilib. Bahar Muradova öz təhsil və karyera yolundan danışaraq qazandığı təcrübələri, peşəkar fəaliyyəti ilə bağlı bilik və bacarıqları iştirakçılarla bölüşüb.

Bahar Muradova qeyd edib ki, insan kapitalının inkişafı yalnız qanunvericilik və dövlət siyasəti ilə deyil, eyni zamanda hər bir fərdin öz məsuliyyətini dərk etməsi, bilik və bacarıqlarını cəmiyyətin inkişafına yönəltməsi ilə mümkündür.

Görüş zamanı qadınların və qızların təhsil almasının, onların ictimai həyatda və peşəkar fəaliyyətində fəal iştirakının əhəmiyyətinə də toxunulub.

Fikir mübadiləsi formatında keçirilən görüş çərçivəsində iştirakçıların çoxsaylı sualları cavablandırılıb.

Qeyd edək ki, “Danışır təcrübə” layihəsi çərçivəsində keçirilən görüşlər əməkdaşların davamlı inkişafına, liderlik və idarəetmə bacarıqlarının gücləndirilməsinə, eləcə də müasir çağırışlara cavab verən peşəkar kadr potensialının formalaşdırılmasına xidmət edir.

Qabaqcıl təhsil işçisi təqaüdə yola salındı

Elm və Təhsil Nazirliyində çalışmanın yaş həddinə çatması ilə bağlı Daxili nəzarət şöbəsinin aparıcı mütəxəssisi Rövşən Ağayevlə görüş keçirilib. Nazirliyin Aparat rəhbəri Mətin Kərimlinin iştirakı ilə keçirilən görüşdə qocaman təhsil işçisinin fəaliyyətinə nəzər salınıb, onun göstərdiyi xidmətlərdən danışılıb. Aparat rəhbəri Mətin Kərimli R. Ağayevin fəaliyyəti dövründə verdiyi töhfələrdən söz açıb, onun xidmətlərini yüksək qiymətləndirib. Fəaliyyət göstərdiyi dövrdə təcrübəsini nazirlik əməkdaşları ilə paylaşdığını vurğulayan Aparat rəhbəri Rövşən Ağayevin Qərbi Azərbaycanla bağlı fəaliyyətini də xüsusi qeyd edib. Rövşən Ağayev əməyinin yüksək qiymətləndirildiyi üçün elm və təhsil naziri Emin Əmrullayevə və nazirliyin kollektivinə təşəkkürünü bildirib. Sonda Rövşən Ağayevə “Azərbaycan Respublikası qabaqcıl təhsil işçisi” döş nişanı təqdim edilib.

Elm və Təhsil Nazirliyində Rövşən Ağayevlə görüş keçirilib

Düz 55 ildir əmək fəaliyyəti ilə məşğuldur. Elm və Təhsil Nazirliyində aparıcı mütəxəssis vəzifəsində çalışmanın yaş həddinə çatdı. Kimdir Rövşən Ağayev?

Azərbaycan Neft və Kimya İnstitutunda təhsil alıb. Uzun zaman neft sahəsində, partiya işində, sonra idarəetmədə çalışıb. Müəllim olub, ali təhsil müəssisəsində dərs aparıb: “1982-ci ildə Bakı Ali Partiya Məktəbində təhsilimi tamamlayan kimi mənə orada müəllim götürdülər. 9 il burada müəllim işlədim. Həyatımda ən böyük izlərdən biri bu oldu ki, həm sovet dövründə, həm də müstəqillik illərində Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və 10 il isə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında çalışdım.

İndi o illəri ömrünün ən böyük xatirələri sayır: “Sizə deyim ki, yaş gəlib öz sözünü deyəndə insan həyatındakı çox xatirələri yada salır. Mənim üçün ən böyük xatirədir ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin, Prezident İlham Əliyevin birbaşa rəhbərliyi altında işləmişəm və bununla bağlı həyatımın ən xoşbəxt illəri kimi uşaqlarıma, nəvələrimə də danışım”.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasında 22 ildən

çox çalışandan sonra Elm və Təhsil Nazirliyində fəaliyyətə başlayıb. 12 illik fəaliyyət dövrü də kifayət qədər zəngin keçib: “Prezident Administrasiyasında işlədiyim dövrdə kurator kimi rayonlara gedəndə təhsil müəssisələri ilə maraqlanırdım. Bu, mənim bilavasitə vəzifələrimdən biri idi. Yaranmış problemləri, çətinlikləri imkan daxilində araşdırıb həll etməyə çalışırdım. Nazirlikdə çalışmağa başladığımdan sonra mənim Daxili nəzarət şöbəsində əsas vəzifəm neqativ hallara qarşı, korruptsiya ilə mübarizə istiqamətində işlər görmək olur. Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğu ilə birlik-

də müəllimlər, təhsil işçiləri arasında maarifləndirmə, izahat işi aparırdıq. Biz cəmiyyətə təlqin etməyə çalışdıq ki, bu, təkcə Elm və Təhsil Nazirliyi ilə bağlı məsələ deyil, bütün ölkə üzrə bu proses həyata keçirilir, hər yerdə mübarizə gedir. Korruptsiyaya qarşı Mübarizə proqramı var”.

O, artıq fəaliyyətdən uzaqlaşmaq istəyir: “Uzun müddət işləmişəm, istirahətə ehtiyacım var. Artıq çalışmağın yaş həddinə çatmışam. Ona görə də düşündüm ki, təqaüdə çıxım, istirahət edim”.

Ruhiyyə DƏSSALAHLI
Foto: Kənan QAFAROV

"İnsan kapitalına və gələcək bacarıqlara investisiya"

Həsən Həsənlı "II Azərbaycan Beynəlxalq İnvestisiya Forumu" çərçivəsində keçirilən paneldə çıxış edib

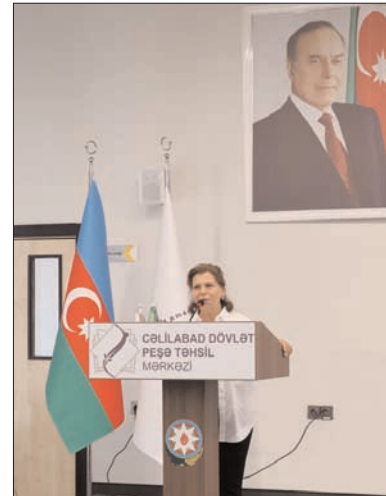
II Azərbaycan Beynəlxalq İnvestisiya Forumu çərçivəsində təşkil olunan "İnsan kapitalına və gələcək bacarıqlara investisiya" mövzusunda həsr edilmiş panel sessiyada elm və təhsil nazirinin müavini Həsən Həsənlı iştirak edib.

Panel müzakirəsi zamanı insan kapitalının iqtisadi inkişafda rolu, əmək bazarının dəyişən tələbləri, süni intellekt dövründə yeni bacarıqların formalaşdırılması, təhsil-sənaye əməkdaşlığı və təhsilə qoyulan investisiyaların uzunmüddətli iqtisadi təsiri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Çıxışında Həsən Həsənlı bildirib ki, müasir dövrdə insanları mövcud peşələrə hazırlamaqla yanaşı, onlara gələcəyin peşə və biznes imkanlarını formalaşdırmaq üçün zəruri bacarıqların aşılması da mühüm əhəmiyyət daşıyır. Nazir müavini süni intellekt və rəqəmsal texnologiyaların əmək bazarını sürətlə dəyişdirdiyi şəraitdə dəyişikliklərə uyğunlaşan, yaradıcı düşüncə və yeni imkanlar yarada bilən fərdlərin yetişdirilməsinin əsas vəzifələrdən olduğunu vurğulayıb. O, insan kapitalının inkişafına yönələn investisiyaların uzunmüddətli yanaşma tələb etdiyini bildirərək yeni nəslin yetişməsi və zəruri bacarıqlara yiyələnməsi üçün vaxt lazım olduğunu, bu istiqamətdə tədbirlərin indidən həyata keçirilməsinin vacibliyini bildirib. Bu xüsusda, nazir müavini təhsilalanlar və müəllimlər üçün süni intellekt əsaslı köməkçi alətlərin tətbiqi istiqamətində görülən işlər barədə də məlumat verib.

"Qərbi Azərbaycan əzəli və əbədi Azərbaycan torpağıdır"

Şagirdlərin Qərbi Azərbaycanın tarixi və mədəni irsi haqqında biliklərinin artırılması, gənc nəslin milli-mənəvi dəyərlər və vətənpərvərlik ruhunda maarifləndirilməsinə dair "açıq dərslər" keçirilib

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Cəlilabad filiali, Cəlilabad Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzi və Salyan rayon Elxan Ağayev adına Arbatan kənd tam orta ümumtəhsil məktəbində "Qərbi Azərbaycan əzəli və əbədi Azərbaycan torpağıdır" mövzusunda "açıq dərslər" keçirilib.

Tədbirlərdə Elm və Təhsil Nazirliyinin nümayəndələri Hilal Səlimanov və Rövşən Ağayev, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru, Qərbi Azərbaycan İcması İdarə Heyətinin üzvü Mahirə Hüseynova, Prezident Kitabxanasının direktoru Afət Abbasova, yerli icra strukturları, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin dekan və kafedra müdirləri, Qərbi

Azərbaycan İcmasının nümayəndələri, tələbələr, müəllimlər, əslən Qərbi Azərbaycandan olan valideynlər, yerli mətbuat orqanları əməkdaşları və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

"Açıq dərslər" zamanı Qərbi Azərbaycanın tarixi-mədəni irsi, maddi-mədəniyyət abidələri, toponim və hidronimləri barədə məlumat verilib, mövzu ətrafında müzakirələr aparılıb və iştirakçıların

suaları cavablandırılıb. Çıxışlarda gənc nəslin tarixi yaddaşının möhkəmləndirilməsi, milli-mənəvi dəyərlər və vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsinin əhəmiyyəti vurğulanıb. Qeyd edilib ki, bu cür maarifləndirici tədbirlərin ölkənin digər regionlarında da davam etdirilməsi nəzərdə tutulur.

Səfər çərçivəsində məktəblərin kitabxana fonduna Qərbi Azərbaycana dair kitablar təqdim olunub.

Qeyd edək ki, sözügedən tədbirlərin keçirilməsində məqsəd şagirdlərin Qərbi Azərbaycanın tarixi və mədəni irsi haqqında biliklərinin artırılması, gənc nəslin milli-mənəvi dəyərlər və vətənpərvərlik ruhunda maarifləndirilməsi olub.

Təhsildə Yeni Çağırışlar VII Beynəlxalq Forumu keçiriləcək

Oktyabrın 5-də "Daha təhsilli gələcək" devizi ilə Təhsildə Yeni Çağırışlar VII Beynəlxalq Forumu keçiriləcək.

"Şəhərsalma və Memarlıq İli" nə həsr olunan Forum Elm və Təhsil Nazirliyinin tərəfdaşlığı, "Regional İnkişaf" İctimai Birliyi və "T-Network" təhsil işçilərinin təcrübə və kommunikasiya platformasının təşkilatçılığı ilə hibrid formata baş tutacaq.

Forumun əsas məqsədi təhsildə yeni çağırışları və müasir yanaşmaları müzakirə etmək, emosional balans, şüurlu qavrayış və rifahı dəstəkləyən təhsil mühitinin formalaşdırılması ilə bağlı beynəlxalq təcrübələri bölüşməkdir.

Tədbirdə İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatının təhsil və bacarıqlar üzrə direktoru Andreas Şleyxer, TOBB İqtisadiyyat və Texnologiya Universitetinin Süni İntellekt Mühəndisliyi kafedrasında elm və fəlsəfə üzrə koordinator, müəllim və yazıçı Anuşirvan Mianci, Estoniyada təhsil müəssisələrinin memarlığı üzrə ixtisaslaşmış memar Gert Guriev, Sinqapur Müəllimlər İttifaqının baş katibi Mayk Tirumən, Varkey Fondunun direktoru Avqustin Porres təqdimatlarla çıxış edəcəklər.

Forum çərçivəsində həmçinin nüfuzlu professor Ziya Səlcuqla sual-cavab sessiyası keçiriləcək.

Müzakirələrdə təhsildə yüksək nəticə göstəntisi ilə şagird rifahı arasında balansın qurulması, şüurlu düşüncə bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi, məktəb mühitinin pedaqoji dizaynı və davranış memarlığı, rəqəmsal pəhriz, məktəb memarlığının öyrənmə motivasiyasına və rifahı təsiri, eləcə də süni intellektdən istifadə zamanı real bilik və bacarıqların obyektiv qiymətləndirilməsi kimi mövzulara toxunulacaq.

Gənclərimiz kibertəhlükəsizlik istiqaməti üzrə tarixi uğura imza atıblar

Çin Xalq Respublikasının Şanxay şəhərində 22—27 sentyabr tarixlərində keçirilən "WorldSkills Shanghai 2026" — 48-ci Dünya Bacarıqlar Yarışında Azərbaycan komandası kibertəhlükəsizlik istiqaməti üzrə "Medal of Excellence" mükafatına layiq görülmüş.

Beynəlxalq yarışda 70 ölkə və regiondan 1400-dən çox iştirakçı 64 bacarıq üzrə texniki bilik və praktiki sərişmələrini nümayiş etdirib. Yarış 6 əsas sektor üzrə təşkil olunub.

Azərbaycan yarışda 7 bacarıq istiqaməti üzrə təmsil olunub. "WorldSkills Azerbaijan" komandasının üzvləri qaynaq, avtomobil texnologiyaları, dəmiryol nəqliyyatı texnologiyaları, elektronika, veb texnologiyaları, aşıpazlıq və kibertəhlükəsizlik bacarıqları üzrə mübarizə aparıblar.

Yarışın açılış mərasimində Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyinin direktoru, "WorldSkills Azerbaijan" platformasının rəsmi nümayəndəsi İlqar Bayramlının rəhbərlik etdiyi Azərbaycan nümayəndə heyəti iştirak edib.

Kibertəhlükəsizlik bacarığı üzrə Azərbaycanı Əli Məhərrəmi və Yusif Kazımlı təmsil edib. Komanda 702 bal toplayaraq "Medal of Excellence" mükafatına layiq görülmüş. Rəsmi nəticələrə əsasən, bu göstərici ilə Azərbaycan komandası Avstraliya (698), Koreya (696), Braziliya (684), Tailand (682), Hindistan

(681), Malayziya (680) və Yaponiya (673) komandalarından daha yaxşı nəticə göstərə bilib.

Bu nəticə Azərbaycanın "WorldSkills" tarixində ikinci "Medal of Excellence" uğurudur. Ölkəmiz bundan əvvəl 2022-ci

ildə aspaşlıq bacarığı üzrə "Medal of Excellence" mükafatına layiq görülmüş.

Kibertəhlükəsizlik istiqaməti üzrə namizədlərin seçimi və hazırlığı Azərbaycan Kibertəhlükəsizlik Mərkəzində təşkil olunub.

Seçim prosesi "Capture The Flag" (CTF) formatında keçirilən mərhələləri əhatə edib. Final seçim mərhələsində iştirakçıların müdafiə və insidentlərə reaksiya, həmçinin hücum metodları və sistem boşluqlarının istismanı üz-

Azərbaycan "WorldSkills Shanghai 2026" beynəlxalq yarışında "Medal of Excellence" qazanıb

rə texniki bilik və praktiki bacarıqları qiymətləndirilib.

Qeyd edək ki, Azərbaycan peşə bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi, peşə təhsilinin qlobal standartlara uyğunlaşdırılması, gənclərin beynəlxalq arenada tanınması və məzunların əmək bazarına inteqrasiyasına dəstək məqsədilə 2020-ci ildə "WorldSkills International" təşkilatına 85-ci həqiqi üzv kimi qəbul olunub.

2023-cü ildə "WorldSkills Azerbaijan" İctimai Birliyi milli platforma kimi fəaliyyətə başlayıb.

"WorldSkills" hərəkatı peşə bacarıqlarının inkişafı, təhsil və əmək bazarı arasında əlaqələrin gücləndirilməsi, gənclərin müasir peşələr üzrə hazırlanması və beynəlxalq bacarıq standartlarının təhsil sistemində inteqrasiyası baxımından mühüm platformadır.

"WorldSkills Shanghai 2026" yarışında Azərbaycanın əldə etdiyi "Medal of Excellence" ölkəmizdə peşə bacarıqlarının inkişafı və gənclərin beynəlxalq bacarıq yarışlarında iştirakının genişləndirilməsi istiqamətində həyata keçirilən fəaliyyətin nəticələrindən biridir.

“Qarabağ Universitetinin bir parçası olmaq şərəfidir”

Səngərdən auditoriyaya: Zəfərin qurduğu gələcək

REPORTAJ

Bəzən bir yol yalnız bir məntəqədən digərinə aparır. Bəzən yol insanı keçmişlə bu günün, müharibə ilə sülhün, ağrı ilə qürurun, səngərlə auditoriyanın arasından keçirir. 44 günlük Vətən müharibəsində qalib Azərbaycan əsgərinin addımladığı, uğrunda döyüşdü-yü, canından keçdiyi torpaqlarda indi başqa bir həyat başlayıb. Yolların bir tərəfində müharibənin yaddaşında qalan izlər, o biri tərəfində isə abadlığın, quruculuğun və gələcəyin mənzərələri görünür. Ağdam, Əsgəran, Xocalı... Yolboyu bu adları oxuduqca insanın yaddaşında illərin həsrəti, 44 günlük savaşın ağır və qürurlu anları canlanır. Xankəndiyə çatanda isə qayıdışın başqa bir mənzərəsi ilə qarşılaşırsan. Qarabağ Universitetinin həyatında tələbələrin, müəllimlərin səsi eşidilir. Bir vaxtlar səngərdə olan insanlar bu gün auditoriyadadır. Biri müəllim kimi gənclərə bilik verir, biri tələbə olaraq yarımçıq qalan arzusunu reallaşdırır. Və bu dəfə yolumuz Qarabağ Universitetində müharibə meydanından təhsil auditoriyalarına keçən insanlarla kəsişdi. Onların hər birinin 44 günlük Vətən müharibəsi ilə bağlı öz hekayəsi, xatirəsi, ağrısı var. Amma bu hekayələrin hamısını birləşdirən ortaqlar var. Uğrunda döyüşdükləri torpaqlara bu gün oxumaq, öyrətmək, yaratmaq və gələcəyi qurmaq üçün qayıdıblar. "Azərbaycan müəllimi" 44 günlük Vətən müharibəsində, eləcə də antiterror tədbirlərində iştirak edən, bu gün isə Qarabağ Universitetində təhsil alan, tədris prosesinə töhfə verən qəhrəman iğidlərimizlə bağlı hazırladığımız reportajı təqdim edir.

İlk müəssisəmiz elə Vətən müharibəsi iştirakçısı, "Ağdamın azad olunmasına görə" və "Vətən müharibəsi iştirakçısı" medalları ilə təltif olunan Rəşad Sultan olur.

Rəşad müəllim Bakıda doğulub. Paytaxtdakı 189-190 nömrəli tam orta ümumtəhsil məktəbini bitirib. Ali təhsilini Azərbaycan Tibb Universitetində alıb. İstanbul Universitetinin Cərrah-paşa Tibb Fakültəsində uzmanlıq təhsilini uğurla tamamlayıb. Hazırda Qarabağ Universitetinin Tibb və Sağlamlıq elmləri fakültəsinin müəllimidir. Onun danışacağı sözü çoxdur. Müharibədə, odun-alovun içində, səngərdə bir gün işğaldan azad etdiyi torpaqlarda yaşamaq və işləmək arzusu, xəyalı artıq gerçəkdir: "Xankəndiyə ilk dəfə ayaq basmaq, Qarabağ Universiteti yazısını görmək qayıdışın simvolu idi. Biz qayıtmışdıq. Universitetin auditoriyalarında Azərbaycanın gələcəyini quracaq 17-18 yaşlı gənclərlə ünsiyyətdə, onların təhsilində iştirakçı olmaq sözə ifadə edilməyəcək qədər məsuliyyətli və qürurvericidir". Rəşad Sultanın səngərdən keçid etdiyi təhsil prosesi Qarabağ tor-

Xankəndiyə ilk dəfə ayaq basmaq, Qarabağ Universiteti yazısını görmək qayıdışın simvolu idi

pağında inkişaf edir. O qalib ölkənin əsgəri, qalib müəllimidir. 44 günlük Vətən müharibəsi haqqında xatirələrini auditoriyada tələbələrə ilə bölüşür: "44 gün sürən hərbi əməliyyatlar nəticəsində müzəffər Azərbaycan Ordusu Cəbrayıl, Füzuli, Zəngilan, Qubadlı şəhərlərini, Azərbaycan xalqının tarixində, mədəniyyətində və qələbində xüsusi yeri olan, Qarabağın tacı sayılan Şuşa şəhərini, Zəngilan rayonunun Mincivan, Ağbend, Bartaz qəsəbələrini, Xocavənd rayonunun Hadrut qəsəbəsini və bir çox kəndlərini, Tərtər rayonunun Suqovuşan kəndi, Xocalı və Laçın rayonlarının bir neçə kəndləri daxil olmaqla, ümumilikdə, 300-dən çox yaşayış məntəqəsini, həmçinin Ağdərə,

Murovdag və Zəngilan istiqamətlərində mühüm strateji yüksəklikləri işğaldan azad edib. Torpaq uğrunda döyüşmək, canından keçmək müqəddəs amaldır, deyirik. Və bu amal o vaxt tamamlanmış sayılır ki, həmin torpaqlarda yaşayaq, yaradaq, quraq, abadlaşdıraq".

Müəssisəmiz deyir ki, quruculuq təhsillə başlayır, təhsillə davam edir: "Bildiklərimi öyrətmək, ali məktəbdə tibbi tədris etmək həmişə arzum olub. Hər iki amalıma həyata keçirmək baxımından bu, mənim üçün fürsət oldu. 30 il həsrətində olduğumuz doğma torpaqlarda - Xankəndidə Qarabağ Universitetində arzularını gerçəkləşdirmək böyük xoşbəxtlikdir".

yerləşən Cəbrayıl rayonunun 8 nömrəli tam orta məktəbdə oxuyub. Ali təhsilini Azərbaycan Texnologiya Universitetində alıb: "2017-ci ildə magistratura imtahanından uğurla keçəndə, həqiqi hərbi xidmətə yollandım. Əsgərlikdən gəldikdən sonra magistratura təhsilimi Azərbaycan Texniki Universitetində davam etdirdim. 1993-cü ildə əmim Zahir Abdullayev, 2016-cı ilin aprel döyüşlərində isə yaxınlıq Ruhu Qəhrəmanov şəhid olub. Təhsil aldığı dövrə 44 günlük Vətən müharibəsi başladı. Onda da könüllü olaraq yazıldım. Müharibəyə getməli idim. Həmin vaxt təhsilimi davam etdirə bilməyəcəyimə əmin idim. İllərin yığılan intiqam hissi, vətən həsrəti mənə Bakıda oturmağa imkan verməyəcəkdi. Beləliklə də getdim müharibəyə".

Zahir müəllim Füzuli, Xocavənd, Cəbrayıl, Zəngilan, Qubadlı və Laçın istiqamətlərində gedən döyüşlərdə iştirak edib. O doğulanda Cəbrayıl 2 il idi ki, işğal edilmişdi. Ancaq

Təhsilini yarımçıq qoyub ordu sıralarına yollanan tələbə

Növbəti həmsöhbətimiz 44 günlük Vətən müharibəsinin iştirakçısı Qarabağ Universitetinin Rəqəmsallaşma və İmtahan Mərkəzində böyük müəssisə, Mühəndislik fakültəsində müəllim kimi fəaliyyət göstərən Zahir Əvəzlidir.

Zahir müəllim Cəbrayıl rayon Daş Veysəlli kəndindəndir. Biləsuvar

azad olunmasında iştirak edənlərdəndir. Sözdə eşitdiyi, xəritədə gördüyü torpaqların azadlığı üçün silaha sarılıb, dirçəlişinə isə təhsil prosesində iştirakı ilə öz töhfəsini verir.

Deyir ki, kəndlərini əvvəldən çox yaxşı tanıyırdı: "Atam mənə xəritədə həmişə rayonumuzu, kəndimizi göstərirdi. Hətta kəndimizdə evlərin kimlərə aid olduğunu, bizim evin harada yerləşdiyini, məktəbin harada olduğunu, hansı yoldan gəlib-getdiklərimizi belə öyrətmişdi. Ona görə də əyani olmasa da, kəndimiz haqqında təəvvürüm var idi.

Cəbrayıl işğaldan azad olunandan sonra atamla telefonla danışanda dedim ki, biz bir hüdürlükdəyik və buradan öz kəndimizi görürəm. Atam mənə oradakı bağı gördüyümü soruşdu. Ona burada heç bir bağı olmadığını desəm də, səhv etdiyimi düşündü. İşğaldan azad olunandan sonra atam kəndə gedəndə gördü ki, haqiqətən də orada bağ yoxdur.

Ermonilər bağı tamamilə dağıdıblar. Hətta ağacların köklərini belə yerdən çıxarıblar. Uzaqdan baxanda təəvvür belə edə bilmərsən ki, burada vaxtilə böyük bir bağ olub. Yəni mənim xəritədən tanıdığım, atamın mənə dəfələrlə göstərdiyi Veysəlli bağı artıq yerində yox idi.

Müharibədən qayıtdıqdan sonra Qarabağda ixtisasıma uyğun olaraq işləmək istəyirdim. Qarabağ Universitetində vakansiyanı görəndə heç düşünmədən müraciət etdim. Bu gün universitetin bir parçası olmaq, mənim üçün şərəfidir".

Burada təkcə insanlar deyil, təbiət də xoşbəxtdir

Bəli, müharibə meydanından dərslər auditoriyalarına uzanan fərqli yollar... Müəssisələrimizin üçün Qarabağ Universiteti təkcə ali təhsil müəssisəsi deyil, qazandıqları Zəfərin simvolidir. Yavaş-yavaş müəssisələr yekunlaşdırılır. Universitetin həyatında təbiətlə baş-başa qalırıq. Günəş boyların, dağların kölgəsini, dumanı göstərməyə can atır. Burada təkcə insanlar deyil, təbiət də xoşbəxtdir.

Rəziyyə HƏSƏNOVA, Qarabağ və Şərqi Zəngəzur üzrə regional təmsilçi

“Bu gün artıq gələcəyini quran bir tələbəyəm”

Nadir Cəfərov Qubadandır. Orta ixtisas təhsilini Bakı Humanitar Kollecinə alıb. 2020-ci ildə həqiqi hərbi xidmətə çağırılıb. Xidmətinin üçüncü ayında Şanlı Zəfərin qığılcımları alovlanıb: "Cəbrayıl şəhərinin azad edildiyi gün sevinc və kədər eyni anda yaşadım. Ən yaxınlarımdan biri leytenant Rəşad Quliyev axtarırdım. Oktyabrın 6-sı öyrəndim ki, şəhid olub.

Bu xəbərə qədər az da olsa ümid edirdim ki, yaşayır. Ancaq çox təəssüf ki, ölüm xəbərini aldım. Həmin gecə döyüş yoldaşlarım və mavi səma mənə təsəlli oldu". Səsi titrəyir, sanki hələ də 6 il əvvəlki 18 yaşlı əsgərdir: "Qubadlı uğrunda döyüşlərdə iştirak etdim, yaralandım və Ağcabədiyə göndərildim. Müharibənin son günlərində döyüşlərdə iştirak edə bilmə-

dim. İllər sonra Qarabağda-yam, tələbəyəm. Burada müəllimlər tələbələrə övladı, əzizi kimi qayğı göstərir". "Mənim həyatımdakı ardicillik Qarabağla bağlıdır", - deyən Vəliyyədin Sadıqov söhbətə qoşulur. Yevlax rayonunun Varvara kəndindən olan Vəliyyədin Mingəçevirdə yerləşən Üzeyir Hacıbəyov adına 11 illik musiqi məktəbində təhsil

alıb. Həmin məktəbi bitirdikdən sonra isə musiqi təhsilini Şuşa Musiqi Kollecinə davam etdirib. 2022-ci il iyulun 4-də həqiqi hərbi xidmətə yollanan müəssisəmiz xidmətinə Şuşa şəhərində başlayır: "Əsgər olduğum dövrdə lokal xarakterli antiterror tədbirləri həyata keçirildi. 23 saat 43 dəqiqə qısa müddətdir. Gün tamamlanmır, amma, ərazi bütövlüyümüz tamamlandı".

Hərbi xidmətdən sonra Xankəndidə Qarabağ Universitetinin fəaliyyətə başlaması xəbərini həyatının növbəti addımı kimi qiymətləndirən tələbə ardicilliyi pozmaq qərarına gəlir: "Təhsilimi davam etdirmək istəyirdim. Niyə də Qarabağ Universitetini seçməyim ki?! - deyə düşündüm. Düzdü, mən bu yerlərdə olmuşdum, ancaq istədiyim kimi kəşf edə bilməmişdim.

Tələbə olmaq arzumu reallaşdırdı".

Vəliyyədin bizə Xankəndi, Qarabağ haqqında xüsusi hiss və duyğularla danışır: "Döyüş iştirakçısı və tələbə. Maraqlı keçiddir. Hansısa küçəyə, divara baxanda müharibə dövründən qalmış iz axtarıram. Hər addım atdıqca xatirələrim yenidən canlanır. Bu gün artıq gələcəyini quran bir tələbəyəm".

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (WHO) və Amerika Pediatriya Akademiyasının (AAP) tibbi standartlarına görə, məktəbli çantasının çəkisi uşağın ümumi bədən çəkisinin maksimum 10-15 faizi həddində olmalıdır. Məsələn, 30 kiloqram çəkisi olan bir ibtidai sinif şagirdinin daşıdığı yük 3-4,5 kiloqramı keçməməlidir. Lakin real müşahidələr göstərir ki, bu rəqəm çox vaxt 20-25 faizə çatır. Sümük-əzələ sistemi hələ tam formalaşmamış uşaqlarda normadan artıq yükün daşınması skolioz, fəqərəarası disk zədələnmələri, xroniki bel və boyun ağrıları, hətta tənəffüs sisteminin funksional pozuntularına gətirib çıxarır.

Baş bu global yükü azaltmaq üçün dünya təhsilində hansı sistemli həll yolları mövcuddur?

Dünya ölkələrinin təcrübəsi göstərir ki, hər dövlət bu problemə fərqli kompleks yanaşma tətbiq edir. Məsələn, Fransanın Milli Təhsil Nazirliyinin tövsiyələrində çantanın uşağın çəkisinin 10 faizini keçməməsi göstərilir. Lakin Fransa problemi yalnız çəki limiti ilə həll etməyə çalışmır. Məktəblərdə şkafların olması, dərslərin iki nüsxəsinin saxlanması, dərslərlərin rəqəmsallaşdırılması və rəqəmsal təhsil resurslarından istifadə kimi tədbirlər də qeyd olunur.

Rəqəmsal dərslər isə bu həllərin yalnız bir hissəsidir. Məsələn, Cənubi Koreya

2025-ci ildən müəyyən sinif və fənlər üzrə sını intellekt əsaslı rəqəmsal dərslərləri mərhələli şəkildə tətbiq etməyə başlayıb. Lakin Koreya Təhsil Nazirliyi açıq şəkildə bildirir ki, rəqəmsal dərslər kağız dərslərləri tamamilə əvəz etmir, onlarla birlikdə istifadə olunur.

Singapurda da bütün şagirdlər üçün fərdi təhsil cihazlarının tətbiqi genişləniib, lakin fiziki kitablar hələ də mövcuddur. Finlandiyada isə həm çap, həm də rəqəmsal tədris materiallarından istifadə edilir və konkret materialın seçiminə təhsil idarələri və müəllimlər müəyyənəlməlidir.

Ümumiyyətlə, aparılan araşdırmalara görə, kağız üzərindən oxunan məlumat rəqəmsal ekrandan oxunan mətnə nisbətən daha dərin mənimşənir və uzunmüddətli yaddaşa daha yaxşı köçürülür.

Gördüyünüz kimi, beynəlxalq təcrübədə məktəblərdə kağız dərslərlərin ləğv edildiyi və uşaqların tamamilə kitab daşmadığı modelə keçmiş bütün bir ölkə nümunəsi tapmaq çətindir. Əvəzində daha praktik və qarışıq modellər görünür: məktəbdə şkaflar, dərslərlərin məktəbdə saxlanması, ev və məktəb üçün iki nüsxə dərslərin olması, rəqəmsal kitab, planşet, daha yüngül

dəftər sistemi, fənlərin günlər üzrə bölüşdürülməsi və s.

Bəlkə, Azərbaycanda müzakirə edilməli əsas məsələ də budur: şagirdin çantasını necə yüngülləşdirmək? Bunun üçün mütləq kağız kitabdan imtina etmək lazımdır, yoxsa dərslər məktəbdə, ev tapşırığı üçün rəqəmsal versiya evdə ola bilər? Dərs vəsaitlərinin hamısını hər gün daşımaq vacibdir-mi? Niyə şagird məktəbdə istifadə etdiyi kitabı hər axşam evə aparmalı və səhər yenidən məktəbə gətirməlidir? Bəlkə bəzi fənlərin dərslərləri sinifdə saxlanıla bilər?

Məsələnin həlli istiqamətində fikirlərini “Azərbaycan müəllimi” ilə bölüşən təhsil mütəxəssisi Məzahir Məmmədov

məslə bildirib ki, çantaların yüngülləşdirilməsinin bir çox vasitələrdən istifadə etməklə həlli mümkündür və bunlardan biri məktəb şkaflarıdır: “Beynəlxalq ictimaiyyətdə də bu məsələ ilə bağlı həyəcan təbii çalınıb. Hətta Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı şagirdlərin çantalarının ağır olması ilə bağlı geniş bir müzakirə açmış və tövsiyə etmişdi ki, məktəbli çantalarının ağırlığı ilə bağlı normativ müəyyən olunsun. Normativə görə, çantanın çəkisi şagirdin çəkisinin onda biri qədər olmalıdır. Əks halda, müəyyən fəsadlar yarana bilər. Məsələn, bu gün dünyada skolioz xəstəliyi üçün əsas prob-

lemlərdən biri məktəb çantalarının ağır olması ilə bağlıdır”.

Mütəxəssis prosesdə valideynlərin də böyük rolu olduğunu diqqət çəkərək qeyd edib ki, bəzi valideynlər çantaya əlavə yüklər qoymaqla uşaq üçün problemlər yaradırlar: “Məsələn, su qabları qoyurlar, yemək üçün ayrıca xüsusi qablar yerləşdirirlər.

Başqa bir tərəfdən, bəzi məktəblərdə ənənəvi təhsildən gələn müəllimlər də var ki, əlavə vəsaitlər, iş dəftərləri, əlavə gündəlik tələb edirlər. Yəni bu kimi məsələlərdə də müəyyən problemlər yarana bilər”.

M.Məmmədovun sözlərinə görə, bunun qarşısını almaq

üçün ən yaxşı yol dərs vəsaitlərinin elektron versiyasıdır: “Bugünkü şagirdlər artıq 10 il bundan əvvəlki məktəblilər kimi deyillər. Onlar kifayət qədər informasiya texnologiyalarına tez alışmış və onlardan istifadəni böyüklərdən də yaxşı bilən yeni nəsildir.

Əksər məktəblilər Təhsil İnstitutunun təşəbbüsü ilə hazırlanmış elektron dərslərlərdən istifadə edirlər. Yuxarı sinif şagirdlərinə baxsaq, onların kitab daşımaqdan daha çox xüsusi qeyd dəftərləri istifadə etdiklərini görürük. Çünki onlar üçün artıq elektron kitab kifayət qədər əlçatandır və hər bir kəsə smartfonlar var və dərslərləri oraya yükləməklə əldə edə bilirlər.

Artıq neçə illərdir ki, bu istiqamətdə müəyyən işlər aparılıb, yüngülləşmələr baş verib”.

Mütəxəssis həmçinin şagirdlərdən tələb olunan əlavə vəsaitlərlə bağlı da danışaraq söyləyib ki, bu, məcburi deyil və çox məktəblər artıq bunu tətbiq etmir: “Ümumilikdə artıq bəzi şagirdlər, xüsusilə ibtidai siniflərdə oxuyanlar ağır çantalarını məktəbdə saxlamaqla bu yükəndən xilas ola bilərlər”, — deyərək bildirib.

Mərzəyev KAZIMZADƏ

Nəzəriyyədən praktikaya:

Tələbələr yeni emalatxanaların imkanlarından istifadə edəcək

Məlumat üçün bildirək ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası Təhsil Nazirliyi ilə bp şirkəti arasında imzalanmış əməkdaşlıq sazişi çərçivəsində burada yaradılan iki yeni “Elektronika və kommunikasiya sistemlərinin istismarı” və “Avtoservis” emalatxanaları müasir avadanlıqları ilə diqqət çəkir. Bu avadanlıqlar tələbələrə öyrəndiklərini real iş prosesinə yaxın şəraitdə tətbiq etmək, peşə bacarıqlarını formalaşdırmaq və əmək bazarının tələblərinə uyğun təcrübə qazanmaq imkanı yaradır.

Burada keçirilən hər bir praktiki məşğələ gələcəyin ixtisaslı kadrlarının hazırlanmasının bir hissəsidir. Müasir texnologiyalarla təchiz olunan emalatxanalar tələbələrə peşəyə hazırlığını gücləndirməklə yanaşı, onların məzun olduqdan sonra iş həyatına daha hazırlıqlı başlamasına zəmin yaradır.

2026—2027-ci tədris ilinin qəbul planında nəzərdə tutulan müvafiq ixtisaslar üzrə təhsil alacaq 100-dən çox tələbənin təcrübə dərslərində yeni emalatxanaların imkanlarından istifadə etməsi nəzərdə tutulur.

“Emalatxanada tələbə artıq yalnız müşahidəçi deyil, birbaşa prosesin iştirakçısıdır”

Dərs prosesində iştirak edən Mərkəzin direktor müavini Cəmilə Hüseynova deyir ki, peşə təhsilində əsas məqsəd nəzəri biliklərin praktik bacarıqlara çevrilməsidir: “Peşə təhsilinin əsas üstünlüklərindən biri nəzəri biliklə praktiki bacarığın vəhdətidir. Tələbənin seçdiyi ixtisas üz-

rə yalnız nəzəri məlumatlara yiyələnməsi onun gələcək peşə fəaliyyəti üçün kifayət etmir. Əsl peşəkarlıq isə öyrənilən biliklərin praktiki tətbiqi zamanı formalaşır”.

Cəmilə Hüseynovanın sözlərinə görə, emalatxanalar tələbənin seçdiyi peşəni yaxından tanıdığı və öz bacarığını smadığı əsas məkanlardan biridir: “Emalatxanada tələbə artıq yalnız müşahidəçi, dinləyici deyil, birbaşa prosesin iştirakçısıdır. O, müəllim və istehsalat təlimi ustasının rəhbərliyi ilə tapşırıqları yerinə yetirir, gördüyü işin nəticəsini qiymətləndirir, səhvlərini müəyyən edir və onları aradan qaldırmağı öyrənir”.

Direktor müavini qeyd edir ki, emalatxanalarda yaradılan şərait tələbələrə gələcək real iş mühitəsinə uyğunlaşmağa imkan verir: “Burada istifadə olunan avadanlıq və iş alətləri tələbələrə seçdikləri ixtisasın xüsusiyyətlərinə uyğun bacarıqlar əldə etməsinə xidmət edir. Texniki istiqamətlər üzrə təhsil alan tələbələr mexanizmlərin quruluşunu, avadanlıqların iş prinsipini və texniki proseslərin praktik şəkildə öyrənilir. İnşaat və istehsalat istiqamətlərində isə materiallarla işləmək,

ölçmə aparmaq, müxtəlif alətlərdən düzgün istifadə və əməyin təhlükəsizliyi qaydalarına riayət etmək kimi bacarıqlar formalaşdırılır”.

Xidmət və yaradıcılıq istiqamətlərində də emalatxanaların imkanlarından geniş istifadə olunur. Tələbələr praktiki tapşırıqları yerinə yetirməklə yanaşı, öz ideyalarını məhsula çevirmək imkanı əldə edirlər: “Emalatxanaları yalnız texniki işlərin görüldüyü məkan kimi qiymətləndirmək düzgün olmaz. Burada həm də yaradıcılıq, təşəbbüskarlıq və yeni ideyalar üçün imkanlar yaranır. Tələbənin hazırladığı ilk məhsul onun üçün sadəcə tədris tapşırığı deyil, bu, öz əməyinin nəticəsini görməsi, bacarığına inamının

artması və gələcək peşəsinə motivasiyasının güclənməsi deməkdir.

Emalatxanada tələbə yalnız işi görməyi deyil, işə münasibəti də öyrənir. Dəqiqlik, məsuliyyət, səliqə, təhlükəsizlik qaydalarına əməl etmək, avadanlıqlardan düzgün istifadə və kollektivdə çalışma kimi keyfiyyətlər məhz praktiki fəaliyyət zamanı daha yaxşı formalaşır”.

Cəmilə Hüseynova vurğulayır ki, emalatxanalarda qazanılan praktiki bacarıqlar tələbənin gələcəkdə əmək bazasına çıxışı baxımından da mühüm əhəmiyyət daşıyır: “İşgöötürən üçün müəyyən işi praktiki olaraq bacaran, avadanlıqla işləyən bilən və istehsalat intizamına uyğunlaşmış məzun daha hazırlıqlı əmək qüvvəsi hesab olunur.

Buna görə də emalatxanalarla əmək bazarı arasında əlaqənin gücləndirilməsi peşə təhsilinin qarşısında duran əsas məsələlərdəndir”.

Mərkəzdə 30 ixtisas qrupu üzrə 538 tələbənin təhsil aldığı bildirən Cəmilə Hüseynova qeyd edir ki, bu tələbələrə əldə etdikləri nəzəri biliklərin praktik bacarığa çevrilməsində emalatxanalar mühüm rol oynayır: “Bizim əsas məqsədimiz tələbəyə yalnız bir ixtisasın nəzəri əsaslarını öyrətmək deyil. İstəyirik ki, o, seçdiyi peşəni praktik olaraq bacarsın, real iş mühitində özünü sınağa bilsin və gələcəkdə əmək bazarının tələblərinə uyğun mütəxəssis kimi formalaşsın”.

“Əyani şəkildə görürük və öyrənirik”

Emalatxanada tələbələr avtomobillərin quruluşunu öyrənir, onların necə quraşdırıldığını və texniki qullğunun necə aparıldığını əyani şəkildə görürlər.

Bu tələbələrəndən biri də Məhəmməd Qalabəydir. Avtomobillərə olan marağı onu “Avtoneqliyyat” ixtisasına gətirib. 9-cu sinfi bitirdikdən sonra təhsilini peşə mək-

Peşə təhsilində nəzəri biliklərin praktik bacarıqlara çevrilməsi əsas şərtlərdən biridir. Gənclərin öyrəndiklərini real iş prosesində tətbiq etmələri isə onların gələcək peşə fəaliyyətinə hazırlığında mühüm rol oynayır. Naxçıvan Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzində yaradılan yeni emalatxanalar da məhz bu məqsəddə xidmət edir. Burada gənclər nəzəri dərslərdə qazandıqları bilikləri praktik məşğələlər zamanı möhkəmləndirir, müxtəlif iş proseslərini əyani şəkildə öyrənir və peşə vərdislərinə yiyələnirlər. “Azərbaycan müəllimi” olaraq həmin emalatxanalara baş çəkdik, dərs prosesi və gənclərin peşə öyrənmə təcrübəsi ilə tanış olduq.

REPORTAJ

təbində davam etdirmək qərarına gələn Məhəmməd üçün bu emalatxana xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

Məhəmməd peşə məktəbi haqqında sosial şəbəkələr vasitəsilə məlumat əldə edib. Buradakı imkanlarla tanış olduqdan sonra qərarını verib. Qəbul zamanı 186 bal toplayıb. Qarşısında gələcəkdə universitetdə təhsil almaq imkanı olsa da, o, öz marağına uyğun istiqaməti seçib.

“Maşınların necə quraşdırıldığını, onlara necə qulluq edildiyini bizə öyrədirlər. Əyani şəkildə görürük və öyrənirik. Burada müəllimlər biz tələbələrə xüsusi diqqət göstərir və köməklik edirlər”.

Məhəmməd gələcəkdə nəqliyyat sahəsində yaxşı mütəxəssis olmaq istəyir. Onun planları yalnız bir müəssisədə işləməklə məhdudlaşmır. Gələcəkdə öz işini qurmaq və qazandığı təcrübəni başqa gənclərlə bölüşmək arzusundaıdır.

Qeyd edək ki, adıçəkilən əməkdaşlıq sazişi çərçivəsində həmçinin Heydər Əliyev adına orta məktəbdə və Naxçıvan Qızlar Liseyində də yeni laboratoriyalar yaradılıb. Saziş əsasən, muxtar respublikanın ümumtəhsil müəssisələrində çalışan 30 nəfər perspektivli və metodoloji dəstəyə ehtiyacı olan ingilis dili müəlliminin ixtisasatırma və təlim proqramlarına cəlb olunması, eləcə də riyaziyyat, informatika, fizika və kimya fənləri üzrə istedadlı şagirdlərin müəyyənəlməsi və onların yerli və beynəlxalq olimpiadalara hazırlığının dəstəklənməsi istiqamətində tədbirlər həyata keçirilir.

Aytən YUSİFOVA, Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə təmsilçi

“Bu, mənəvi missiyamdır”

Azərbaycan dilini Qırğızstanda öyrədəcək müəllim

Qırğızstanın Bişkek şəhərində fəaliyyət göstərən Nizami Gəncəvi adına 103 nömrəli məktəbdə və Heydər Əliyev adına 20 nömrəli məktəb-gimnaziyada Azərbaycan dili fənnini tədris edəcək müəllim artıq işinin başındadır. Ülkər Verdiyeva Azərbaycan dilini tədris etmək üçün bu ölkəyə gedən ilk müəllimdir. O, “Azərbaycan müəllimi”nə müsahibəsində bu yolunun hekayəsini danışıb.

“Azərbaycanı burada hər kəsə əl uzadan, yardım edən bir dövlət kimi tanıyırlar”

- Artıq Qırğızistandasınız. Azərbaycan dilini kimlərə öyrədəcəksiniz?

- Azərbaycan dilinin, mədəniyyətinin, tarixinin və milli dəyərlərinin Qırğızstanda tanınması və orada yaşayan soydaşlarımıza Azərbaycanlı ruhunun aşılması məqsədilə buradayam. 2 məktəbdə fəaliyyət göstərəcəyəm. Bişkek şəhərindəki Nizami Gəncəvi adına 103 nömrəli məktəb və Heydər Əliyev adına 20 nömrəli məktəb-gimnaziya ilə tanışlıq görüşlərimiz keçirilib.

Məktəblərin rəhbərliyi, direktor və pedaqoji kollektivlə tanış olmuşam. Bu görüşlərin gələcək fəaliyyətim daha düzgün planlaşdırmağım üçün çox faydalı olduğunu düşünürəm.

- Sizi necə qarşıladılar? Azərbaycan dilinə, Azərbaycana maraqlı varmı?

- Azərbaycanı burada hər kəsə əl uzadan, yardım edən bir dövlət kimi tanıyırlar. Mən də ölkəmi, təhsilimizi burada layiqincə təmsil edirəm. Ötən həftə səfərimin, Qırğız Respublikası Təhsil Departamentinin nümayəndələri ilə paytaxt Bişkekə yerləşən Heydər Əliyev adına 20 nömrəli məktəb-gimnaziyaya gətdim. Direktor Kanikey Alimkulova bizi qapıda qarşıladı və görüşərkən rəğbətini gizlətmədi, “Siz əsl müəllimə oxşayırsınız, geyiminiz çox gözəldir”, - dedi. Bakıda üç il müəllim işləmişəm. 300 nömrəli məktəbin direktoru illərdir vahid geyim təbiiq edib və mən bu geyimə hələ Bakıdan alışmışam. Düşünürəm ki, burada da bir müəllim obrazı yarada bilmişəm və bu, mənim üçün çətin olmayıb. Bir sözlə, Azərbaycana və özümə qarşı çox güclü maraqlı hiss edirəm.

- Müəllim yoldaşlarınızla necə dil tapırırsınız? Deyəsən, siz onlara Azərbaycan dilini öyrətməyə başlamadan onlar sizə qırğız dilində danışmağı öyrədəcəklər. Bəzi səs-ləri onlar kimi tələffüz edirsiniz...

- Bəli, bunu mənə yaxınlarım da deyir. Bu da təbii, mənə. Öyrənmə qarşılıqlı olacaq. Onlar məndən, mən də onlardan öyrənəcəyəm.

“Şagirdlərə fakültativ dərs və məşğələ keçəcəyəm”

- Maraqlıdır, necə öyrədəcəksiniz? Bununla bağlı planınız varmı?

- Bəli, əlbəttə. Burada Azərbaycan dilini həmin məktəblərin şagirdlərinə xarici dil kimi tədris edəcəyəm. Azərbaycan dilinin qrammatikasından çox nitq bacarıqları formalaşdırmağa çalışacağam. Dərs-ləri şagirdlərin yaş və dil səviyyə-lərinə uyğun təşkil etməyi planlaşdır-ram. İşə başlamadan planlaşdırma aparılıb. Tədris cədvəlləri müəy-yənləşdirilib, fəaliyyət planı hazırlanıb və sənədləşmə işləri həyata keçirilib. Hazırda işə fəaliyyətə baş-lama mərhələsindəyik. Həm rus bölməsinin, həm də qırğız bölmə-sinin şagirdlərinin təhsil aldığı məktəblərdə fakültativ dərs və məşğələ keçəcəyəm.

“Məqsəd təkcə dil öyrətmək deyil...”

- Tədris planınızın hazırlanmasında Azərbaycandan dəstək göstər-ləcək?

-Tədris planını, demək olar ki, özüm hazırlamışam. “Xarici ölkə-lərdə fəaliyyət göstərən məktəblər-

də Azərbaycan dilinin tədrisinin təş-kili üçün grant müsabiqəsi”nə müraciət etdiyim zaman fəaliyyət planı-mın tərkib hissəsi kimi tədris planı-nı özüm hazırlayıb layihəyə əlavə etmişdim. Odur ki, burada istifadə edəcəyim proqram əvvəlcədən hazırlanmış layihə və tədris məqsədlə-rim əsasında qurulub. Eyni zamanda, şagirdlərin səviyyəsini və məktəbin yerli tədris şəraitini nəzərə alaraq proqramda müəyyən uyğunlaşdır-malar aparacağam.

- Tədris proqramınız Azərbaycan-dakı proqramlardan nə qədər fərqlənəcək?

- Qırğız Respublikasında Azər-baycan dilininin tədrisində əsas məqsədimiz dilimizi şagirdlərə praktik və kommunikativ şəkildə öyrətməkdir. Azərbaycan məktəb-lərindəki proqramdan fərqli olaraq burada əsas diqqəti dilin xarici dil kimi tədrisinə yönəldəcəyəm. Yeni qrammatika ilə yanaşı, gündəlik ünsiyyət, danışq, dinləyib-anlama, oxu və yazı bacarıqlarının inkişafına daha çox üstünlük veriləcək. Bundan əlavə, dərslərdə Azərbaycan mədə-niyyəti, ədəbiyyatı, milli-mənəvi dəyərləri və tarixi ilə bağlı material-lardan da istifadə edəcəyəm. Məq-səd yalnız dil öyrətmək deyil, eyni zamanda Azərbaycanı və onun mə-dəniyyətini tanımaqdır.

“Layihəyə yalnız müəllim kimi deyil, həm də Azərbaycanı təmsil edən bir pedaqoq kimi yanaşıram”

- Qırğızstanda müəllimlik fəali-yəti ilə bağlı qərarı necə verdi-niz, çətin olmadı ki?

- 14 ildir müəlliməm və mənim üçün müəllimlik yalnız müəyyən bir fənni tədris etmək və şagirdə bilik verməkdən ibarət deyil. Müəllim eyni zamanda insan yetişdirir, dün-yagörüşü formalaşdırır, müxtəlif xalqlar və mədəniyyətlər arasında körpü yaradır.

Azərbaycan dili və mədəniyyə-tinin başqa bir türk dövlətində təb-ligində iştirak etmək mənim üçün sadəcə peşəkar fəaliyyət deyil, həm də mənəvi bir missiyadır. Azər-baycan və qırğız xalqları böyük türk dünyasının nümayəndələridir. Dili-miz, tariximiz, adət-ənənələrimiz və mənəvi dəyərlərimiz arasında çoxsaylı ortaq və yaxın cəhətlər var. Mən də özümü bu ortaq mədəniyyə-tin bir parçası kimi görürəm. Düşün-düm ki, uzun illər ərzində qazan-dığım pedaqoji təcrübəni yalnız öz ölkəmdə deyil, türk xalqlarının bir-birinə daha da yaxınlaşmasına xid-mət edən bir sahədə də istifadə edə bilərəm. Azərbaycan dilini qırğız şagirdlərə öyrətməklə onların yalnız yeni dil öyrənməsinə deyil, Azər-baycanı, onun mədəniyyətini, ədə-biyyatını və xalqımızın dəyərlərini daha yaxından tanımalarına töhfə verə bilərəm. Bu baxımdan mənim üçün bu layihə həm müəllim kimi

inkişaf etmək, həm də Azərbaycanı, təhsilini layiqincə təmsil etmək im-kanıdır. İstəyirəm ki, burada keçdi-yim hər dərs iki xalq arasında mövcud olan dostluq və qarşılıqlı münasibətlərinə kiçik də olsa, töhfə versin.

Düşünürəm ki, dil insanlar və xalqlar arasında ən mühüm ünsiyyət vasitələrindən biridir. Azərbaycan dilinin burada tədrisi şagirdlərin dil biliklərini artırmaqla yanaşı, Azər-baycanı daha yaxından tanımalarına, iki ölkə arasında mədəni əlaqələrin güclənməsinə də xidmət edə bilər. Bu səbəbdən layihəyə yalnız müəl-

lim kimi deyil, həm də Azərbaycanı təmsil edən bir pedaqoq kimi yanaşıram.

- Xəyalınızda bu işi və yeni ölkədə müəllimliyi necə canlandırırı-nız? Orada gördükləriniz xəy-alınızda nəyə uyğun gəlirmi?

- Təsəvvür edirəm ki, sinfə da-xil oluram və qarşımda Azərbaycan dilini ilk dəfə öyrənən və ya bu dilə maraqlı şagirdlər dayanıb. Mənim üçün ən böyük sevinc onla-rının zaman keçdikcə Azərbaycan di-lində sözlər deməyi, cümlələr qur-mağı, Azərbaycan haqqında suallar

verməyi və öyrəndiklərini gündəlik ünsiyyətdə tətbiq etməyidir. Xəyal etdiyim dərs yalnız kitab və qrammatika üzərində qurulmayıb, Azər-baycan musiqisi, ədəbiyyatı, filmlə-ri, milli adət-ənənələri, tarixi şəx-siyyətləri və mədəni irsi də dərslə-rimizin bir hissəsinə çevrilir. Belə-liklə, şagird Azərbaycan dilini öyrə-nərkən həmin dilin daşdığı mədə-niyyəti də tanıyır.

Yeni ölkədə yaşamaq və işlə-mək mənim üçün həm də yeni in-sanlarla tanış olmaq, onların təhsil sistemini, məktəb mühitini və mə-dəniyyətini yaxından müşahidə et-mək deməkdir. Bu yeni mərhələni özüm üçün həm peşəkar, həm də mənəvi baxımdan çox maraqlı və əhəmiyyətli bir təcrübə hesab edi-rəm. Eyni zamanda, öz təcrübəmi də onlarla bölüşmək istəyirəm. Bu işi iki istiqamətli mədəni və pedaqoji mübadilə kimi görürəm: mən Azər-baycandan gətirdiyim bilik və təcrü-bəni bölüşəcəyəm, eyni zamanda Qırğızstanın təhsil və mədəniyyət mühitindən yeni təcrübələr qazana-cağam.

“Türk xalqlarının nümayəndələrinə Azərbaycan dilinin tədrisi mənə qürur verir”

- Yəni orada müəllimlik Azər-bay-candakından fərqlənir?

- Təbii ki, hər ölkənin təhsil sis-teminin özünəməxsus xüsusiyyətləri var. Məktəblərin iş prinsipləri, təd-ris metodları, şagird-müəllim münasibətləri və təşkilati yanaşmalar fərqlənə bilər. Amma mənim üçün müəllimlik peşəsinin əsas mahiyyə-ti ölkədən və millətdən asılı deyil.

Əgər müəllim bir insanın zehni-ni aydınlandıra, ona düşünməyi, öyrənməyi, düzgün seçim etməyi öyrədə bilirsə, burada milliyyətin fərqi yoxdur. Çünki müəllimin işi yalnız elm və bilik öyrətmək deyil, eyni zamanda insana insanlığı, mə-suliyyəti, hörməti, əməksevərliyi və vətəndaş olmağı öyrədir. Bu dəyərlər bütün cəmiyyətlər üçün univer-saldır. Fərqi ondadır ki, mən burada müəllim kimi öz ölkəmi də təmsil edirəm. Buna görə buradakı fəali-yətimin əlavə məsuliyyəti də var. Belə ki, Azərbaycan və qırğız xalq-ları arasında ortaq tarixi və mədəni bağlar mövcuddur. Bu yaxınlığı yal-nız tarixi fakt kimi deyil, gələcəyə yönəlmiş bir imkan kimi görür, türk dünyasının daxilində qarşılıqlı an-laşmanın və yaxınlaşmanın kiçik, amma dəyərli bir nümunəsi hesab edirəm. Bu səbəbdən burada müəl-imlik etmək mənim üçün həm pe-şəkar məsuliyyət, həm də böyük qü-rur mənbəyidir.

Mənim üçün hər bir şagird, ilk növbədə, şəxsiyyət və öyrənmək hüququ olan bir insandır. Hər bir şa-girdə eyni diqqət, hörmət və qayğı ilə yanaşmaq müəllimlik prinsipimin əsas hissəsidir. Amma türk xalqları-nın nümayəndələrinə Azərbaycan dilinin tədrisi mənə qürur verir. İstəyirəm ki, şagirdlər məni yalnız Azərbaycan dilini öyrədən müəllim kimi deyil, Azərbaycan haqqında ilk

və ya mühüm təəssüratlarını forma-laşdıran insanlardan biri kimi qəbul etsinlər.

“Uşaqlıq arzusunun gerçəkləşməsi, dünyadakı müəllimlik missiyamın başlanğıcı...”

- Bir gün müəllimlik etmək üçün Qırğız Respublikasına gedəcə-yiniz aqlınızda gələrdimi?

- Bir gün başqa ölkədə müəl-imlik etmək arzum uşaqlıqdan var. Hələ yeniyetmə çağlarımda “Çalı-quşu” filmi izləmişdim və Fəridə-ni çox sevirdim. Ailəmədən uzaqda, kənd məktəbində müəllim olan qı-zın həyatı mənim üçün maraqlı idi. Düşündürdüm ki, müəllim olsam, bəlkə, mən də başqa bir yerdə, ai-rəmədən uzaqda uşaqlara dərs keçə-rəm. Bu səbəbdən Qırğız Respubli-kasında müəllimlik mənim üçün sa-dəcə yeni iş yeri deyil, illər əvvəl yaranmış bir arzusun gerçəkləşməsi, dünyadakı müəllimlik missiyamın başlanğıcıdır.

Ruhiyyə DAŞSALAHLI

DÖVLƏT PROQRAMI TƏQAÜDÇÜSÜ

Xarici ölkələrin nüfuzlu ali təhsil müəssisələrində təhsil almaq Azərbaycan gənclərinə yalnız beynəlxalq akademik mühitdə bilik və təcrübə qazanmaq deyil, həm də fərqli yanaşma-ları öyrənmək, peşəkar əlaqələr qur-maq və gələcək karyera üçün yeni imkanlar əldə etmək şansı verir. Bu baxımdan “Gənclərin xarici ölkələrin nüfuzlu ali təhsil müəssisələrində təhsil almalarına da-ir 2022—2028-ci illər üçün Dövlət Proqramı” mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Proqramın imkanlarından yararlanan gənclərdən biri də Səyad Ələkbərovdur.

"Əldə etdiyim uğur uzunmüddətli səylərin nəticəsidir"

Akademik göstəriciləri, beynəlxalq təcrübəsi və elmi fəaliyyəti ilə seçilən Səyad Ələkbərov təhsil yolunda növbəti mühüm mərhələyə qədəm qoyub. O, ABŞ-nin Merilend Universiteti-nin (University of Maryland, College Park) İctimai Siyasət Məktə-bində (School of Public Policy) “İctimai siyasət” (Public Policy) ixtisası üzrə doktorantura təhsili alacaq.

Gədəbəy rayonunda anadan olan Səyad Ələkbərov orta təhsilini Sumqayıt şəhərindəki 39 nömrəli tam orta məktəbdə fərqlənmə attestatı ilə əldə edib. 654,2 balla Bakı Dövlət Universitetinin Hüquq fakültəsinin ingilis dilində tədris edilən “Hüquqsü-nəşliq” ixtisasına qəbul olunan Səyad bakalavr təhsilini də fərqlənmə diplomu ilə tamamlayıb.

Universitet illərində onun fəaliyyətində beynəlxalq təhsil və mübadilə imkanları xüsusi yer tutub. ABŞ Dövlət Departamentinin SUSI (Study of the U.S. Institutes) proqramının təqaüdünə layiq görülən Səyad Ələkbərov Vaşinq-ton Universitetində (Seattle) mü-badilə proqramında iştirak edib. O, eyni zamanda “PAŞA Holding” tərəfindən keçirilən “Əlaqı” tə-qəüd proqramının qalibi olub, MUN (Model United Nations) və MOIC konfranslarında iştirak edib və bir sıra tədbirlərdə uğurlu nəti-cələri ilə fərqlənib.

Bakalavr təhsilindən sonra akademik yolunu ABŞ-da davam etdirən Səyad Ələkbərov Çikaqo Universitetinin Harris İctimai Siyasət Məktəbində (Harris School of Public Policy) “Dövlət siyasəti” ixtisası üzrə magistratura təhsili alıb. 2025-ci ildə Vaşinqtonda Dünya Bankının layihəsi çərçivəsində təcrübə keçib.

2026-cı ilin iyununda Maliyyə və siyasət (Finance & Policy), Bazarlar və tənzimləmə (Markets & Regulation) ixtisaslaşmaları üzrə “Dövlət siyasəti” magistr (Master of Public Policy) dərəcəsini əldə edib.

Magistratura dövründə də elmi və peşəkar fəaliyyətini davam etdirən Səyad Ələkbərov Çikaqo Universitetinin təqaüdünə layiq görülüb və bir sıra müəllimlərin assistenti, elmi tədqiqat köməkçisi kimi fəaliyyət göstərib.

Dövlət Proqramı çərçivəsində doktoranturaya qəbulunun onun üçün gözənilməz olmadığını de-

yən Azərbaycanlı gənc bu inamın əvvəlki təcrübəsinə əsaslandığını bildirir. O, magistr təhsilini də Dövlət Proqramı çərçivəsində aldığı üçün müraciət və seçim prosesinin bütün mərhələləri ilə artıq tanış olduğunu qeyd edir. Bu təcrübə ona ikinci müraciət zamanı daha hazırlıqlı olmağa, hansı mə-qamlara diqqət yetirməli olduğunu daha düzgün müəyyənləşdirməyə imkan verib.

Səyyadın fikrincə, əldə olunan nəticə təsadüfi deyil, uzunmüddətli və ardıcıl səylərin nəti-cəsidir. Akademik göstəricilər, beynəlxalq təcrübə, elmi fəaliyyət və peşəkar inkişafın birlikdə formalaşdırdığı portfel onun növbəti akademik mərhələyə hazırlaşma-sına mühüm zəmin yaradıb.

Xaricdə təhsil almaq istəyən tələbələrə tövsiyə verən Səyad Ələkbərov, ilk növbədə, prosesə erkan başlamağın vacibliyini vurğulayır. Onun sözlərinə görə, dil imtahanları, tövsiyə məktubları, sənədlərin hazırlanması, uyğun universitet və proqramların seçilməsi vaxt tələb edir və bu mərhələlərin son ana saxlanması düzgün deyil.

O, gənclərə yalnız yüksək qiymətlərə fokuslanmamağı, beynəlxalq mübadilə proqramlarında, elmi-tədqiqat fəaliyyətində, təcrübə proqramlarında və müxtəlif konfranslarda iştirak etməyi tövsiyə edir. Bu cür fəaliyyətlər həm şəxsi inkişaf, həm də universitetlərə müraciət zamanı namizədin daha dolğun akademik və peşəkar profilinin formalaşması baxımından əhəmiyyətlidir.

Səyad Ələkbərov uğursuzluqları da inkişaf yolunun bir hissəsi kimi qiymətləndirir. Onun fikrincə, rədd cavablarından qorxmaq lazım deyil. Hər cəhd insana yeni təcrübə qazandırır və qarşıya qoyulan məqsədə yaxınlaşdırır. Əsas olan işə məqsədyönlü və səbirlə şəkildə fəaliyyət göstərməkdir.

Gələcək hədəflərindən danışan Səyad Ələkbərov xaricdə əldə edəcəyi bilik və təcrübəni gələcəkdə Azərbaycanda tətbiq etməyi planlaşdırır. O, xaricdə təhsil imkanını yalnız şəxsi inkişaf vasitəsi deyil, eyni zamanda ölkəyə faydalı bilik və təcrübə qazanmaq üçün mühüm fürsət kimi qiymətləndirir.

Tural NƏSİROV, Şirvan-Salyan və Mil-Muğan üzrə regional təmsilçisi

Azərbaycan Respublikası-
nın Elm və Təhsil Nazir-
liyinin “Azərbaycan məktəbi”
jurnalının 2026-cı il üçün 3-
cü (ümumilikdə 716-cı) sayı
ışığı üzvi görüb. Jurnalın baş
redaktoru Arzu Soltan yeni
sayla bağlı müraciətində
PISA 2025 nəticələrinin təh-
sil siyasətinin və əvvəlki is-
lahatların nəticələrinin təh-
lili üçün mühüm göstərici
olduğunu qeyd edib. Baş re-
daktor “Azərbaycan məktə-
bi” jurnalının bu istiqamət-
də aparılan elmi və analitik
təhlilləri işıqlandırmağa da-
vam etdiyini bildirərək
müəllifləri təhsil sahəsində-
ki proseslərin araşdırılma-
sında fəal olmağa çağırır.

Jurnalın bu sayında Aqşin Əli-
yev, Rəmil Məmmədov, Saad Hə-
sənova, Solmaz Cahangirova, Ay-
dan Məmmədov, Aysel Allahver-
diyeva, Aytac Fətəliyeva, Südəbə
Eyubova, Günel Qurbanova, Fidan
Sarmaslı, Şahin Ağazadə, Emil Qa-
simov, Selma Yel, Fəzilet Kılıç, Ke-
mal Fəruq Bakır, Halil Ziya Özcan,

"Azərbaycan məktəbi" müəllifləri fəal olmağa çağırır

Jalə Mehrəliyeva, Səməra Sultan,
Xəliddə Əmirova, Şəhla Novruzova-
nın müəllifi olduqları müxtəlif ak-
tual məqalələr dərc olunub.

Yeni sayda təhsil idarəçiliyi,
rəqəmsal idarəetmə, müəllim hazırlığı,
inklüziv təhsil, riyaziyyat və
xarici dillərin tədrisi, məktəblərdə
psixoloji xidmət, eləcə də distant

təhsil kimi aktual istiqamətlərə həsr
olunmuş elmi məqalələr yer alıb.

Nömrənin ilk məqaləsində
Azərbaycan təhsilində Çin dilinin
distant tədrisinin nəzəri və praktik
aspektləri araşdırılır. Tədqiqatda
2019-cu ildən həyata keçirilən dis-
tant Çin dili kurslarının təşkili, təd-
ris modeli, kurikulum və dərslük se-
çimi, döyrənmə səviyyələri, eləcə də
rəqəmsal və texnoloji şəraitlərin
tədris prosesinə təsiri təhlil olunur.

Növbəti məqalələrdə dövlət
idarəçiliyi yönüü bakalavr ixtisasla-
rının dövlət qurumlarında karyera
imkanları ilə uyğunluğu, ali təhsil
müəssisələrində rəqəmsal idarəet-
mənin qiymətləndirilməsi və müa-
sir qiymətləndirmə modelləri, ali
təhsildə insan resurslarının idarə
olunması və rəqəmsal kompetensi-
yaların inteqrasiyası kimi mövzula-
ra diqqət yetirilir.

Jurnalın yeni sayında inklüziv

təhsilin ali təhsil proqramlarında
yeri və tədrisi ilə bağlı araşdırma
da təqdim olunur. Həmçinin hən-
dəsi anlayışların mənimsənilmə-
sində psixoloji və mədəni amillər,
riyaziyyatın tədrisi metodikasının
müasir inkişaf istiqamətləri araş-
dırılır.

Xarici dillərin tədrisinə dair
məqalələrdə isə orta məktəb ingilis
dili müəllimlərinin yeni ingilis dili
imtahanlarına münasibətləri və mə-
dəniyyətlərarası ünsiyyətin xarici
dil tədrisinə inteqrasiyası məsələlə-
ri təhlil edilir. Jurnalın yeni sayı
məktəblərdə psixoloji xidmətin təş-
kili ilə bağlı mövcud problemlər və
onların aradan qaldırılması yollarına
həsr olunmuş tədqiqatla tamamlanır.

“Azərbaycan məktəbi” jurnalı-
nın 2026-cı il üzrə 3-cü sayında yer
alan məqalələrlə jurnalın rəsmi in-
ternet sahifəsində tanış olmaq
mümkündür.

“AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ”

Qəzet 1934-cü ildən çıxır

Baş redaktor
Sərvan İbrahimov

Reklam və elanlar: Mob.: (010) 253-30-86; elan@media.edu.az

Ünvan: AZ-1052, Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu,
Fətəli xan Xoyski, 109

Qəzet “Azərbaycan müəllimi”nin kompüter mərkəzində
yığılır və “Azərbaycan nəşriyyatı” MMC-də çap olunur

Qəzet hər həftənin şənbə günü çıxır

Bank hesabımız

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı Şərifzadə filialı
Kodu: 805142 VÖEN: 9900001881
M/h: AZ 03 NABZ 0135010000000002944
S.W.I.F.T.: IBAZAZ 2X

“Azərbaycan müəllimi” qəzeti redaksiyası
Hesab № AZ80 IBAZ38060019443164986350
VÖEN: 1300397831

Lisensiya: № 022327 **İndeks:** 0003

Tiraj: 35137 **Sifariş:** 1284

Məsul nəvbətçi: O.Mustafayev

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi

Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti

aşağıda adıçəkilən kafedralarda
vakant vəzifəni tutmaq üçün müsabiqə

ELAN EDİR:

Kafedra	Vəzifə	Yer
Estrada sənəti	Kafedra müdiri	1
Dram teatrı və kino aktyoru	Baş müəllim 0,5 ş.t.v.	1
Musiqili teatr aktyoru	Baş müəllim 0,5 ş.t.v.	1
Xalq çalğı aletləri ifaçılığı	Kafedra müdiri	1
	Dosent	1
	Dosent 0,5 ş.t.v.	1
	Baş müəllim	2

Müsabiqədə kafedranın profilinə uyğun peşə-ixtisas hazırlığına,
elmi ad və elmi dərəcələrə, elmi-pedaqoji təcrübəyə malik Azər-
baycan Respublikası vətəndaşları, həmçinin mövcud qanunvericiliyin
tələbləri gözlənilməklə xarici ölkə vətəndaşları iştirak edə bilərlər.

İddiaçılar müsabiqənin keçirilməsi üçün sənədlərini Azərbaycan
Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinə göndərə bilərlər.

Ünvan: Bakı şəhəri, AZ 1065, İnşaatçılar 39
Telefon: 599-00-54 (daxili-100)

REKTORLUQ

məktəbin IX sinfini 2014-cü ildə
bitirmiş İslamov Ləq Raci oğluna
verilmiş A-413454 nömrəli ümumi
orta təhsil haqqında attestat itdiyi
üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Tibb Universiteti
tərəfindən 2017-ci ildə Səlim Rəva
Navzad Jahl qızına verilmis A-115421
nömrəli bakalavr diplomu və diploma
əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Xaçmaz rayon Muzəffəröbə
kənd tam orta ümumtəhsil məktəbin
VIII sinfini 1989-cu ildə bitirmiş
İsmayilova Rəşidə Baba qızına
verilmiş A-528415 nömrəli ümumi
orta təhsil haqqında şəhadətnamə
itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 18 nömrəli tam orta
ümumtəhsil məktəbi 2006-cı ildə
bitirmiş Mehdişad (Bəylərova) Fər-
qanə Əhliyar qızına verilmis B-
289059 nömrəli tam orta təhsil
haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Ağsu rayon Daşdəmirbəyli kənd
tam orta ümumtəhsil məktəbin IX
sinfini 2010-cu ildə Əlabbasova (Fə-
təliyeva) Aybəniz Cəmməd qızına
verilmiş B-450705 nömrəli ümumi
orta təhsil haqqında şəhadətnamə
itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər M.Ş.Vazeh adına
16 nömrəli tam orta məktəbi 2023-cü
ildə bitirmiş Bağiyeva Mehlin Rövşən
qızına verilmis E-604489 nömrəli
tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi
üçün etibarsız sayılır.

Yeylax şəhər 2 nömrəli tam orta
məktəbi 2014-cü ildə bitirmiş Zə-
hidov Süleyman Vahid oğluna veril-
miş 336469 nömrəli tam orta təhsil
haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Bakı Slavyan Universiteti tərə-
findən 2010-cu ildə Həsənova Şah-
naz Xıdır qızına verilmis B-192886
nömrəli bakalavr diplomu və diploma
əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 12 nömrəli tam orta
ümumtəhsil məktəbi 1999-cu ildə
bitirmiş Hüseynov Amid Qulu oğluna
verilmis A-278411 nömrəli tam orta
təhsil haqqında attestat itdiyi üçün
etibarsız sayılır.

Salyan rayon Çuxanlı kənd tam
orta ümumtəhsil məktəbi 2008-ci ildə
bitirmiş Ağayeva (Qafarova) Nigar
Saleh qızına verilmis B-523444 nömrə-
li tam orta təhsil haqqında attestat
itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 158 nömrəli tam orta
məktəbi 2004-cü ildə bitirmiş Hü-
seyanova Solmaz Asəf qızına verilmis
B-003995 nömrəli tam orta təhsil
haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Xaçmaz rayon Nəvəcən kənd
tam orta ümumtəhsil məktəbi 2018-ci
ildə bitirmiş Qasimov Anar Nühbəla
oğluna verilmis E-111236 nömrəli
tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi
üçün etibarsız sayılır.

Sumqayıt şəhər 34 nömrəli tam
orta ümumtəhsil məktəbin IX sinfini
1995-ci ildə bitirmiş Ruhullayeva
Fərqanə Fərman qızına verilmis
08107 nömrəli arayış itdiyi üçün
etibarsız sayılır.

Şamaxı rayon texniki humanitar
və təbiət fənləri təmayüllü internat
tipli liseyi 2011-ci ildə bitirmiş
Hüseynova Günel Rizvan qızına
verilmis A-064651 nömrəli tam orta
təhsil haqqında attestat itdiyi üçün
etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət Neft Aka-
demiya tərəfindən 2006-cı ildə
Məmmədov Zakir Güloğlan oğluna
verilmis B-067518 nömrəli bakalavr
diplomu və diplomuna əlavə itdiyi
üçün etibarsız sayılır.

Tovuz rayon Qovlar şəhər hu-
manitar fənlər təmayüllü məktəb-
liseyi (Qovlar qəsəbə tam orta mək-
təb) 1991-ci ildə bitirmiş Müseyibov
Vüqar Vəli oğluna verilmis 187518
nömrəli tam orta təhsil haqqında
attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

**N.Nərimanov adına Azər-
baycan Dövlət Tibb İnstitutu** tərəfindən
1985-ci ildə Axundova Rəna Məmməd
qızına verilmis JIB-020686 nömrə-
li diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 292 nömrəli tam orta
məktəbi 2004-cü ildə bitirmiş Vahidov
Rəşad Nizam oğluna verilmis B-009712
nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat
itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağcabədi rayon Avşar kənd 3
nömrəli ümumi orta ümumtəhsil

Üç aylıq məşqin böyük nəticəsi

Bəzən insanın qarşısında uzun illər ərzində əldə et-
məyi planlaşdırdığı uğurun başlanğıcı üçün cəmi
bir neçə ay kifayət edir. 13 yaşlı Humay Səfərzadənin
pauerliftingdəki hekayəsi də məhz belə başlayıb. Xə-
bər verdiyimiz kimi, 12—13 sentyabr tarixlərində Bakı
şəhərində, Süvəlan Ağır Atletika Akademiyasında
pauerlifting və beç-pres üzrə keçirilən Azərbaycan
Kuboku yarışında Lənkəran idmançıları uğurlu nəti-
cələr göstərərək 2 qızıl, 2 gümüş və 1 bürünc medal
qazanıblar. Qızıl medallardan birini pauerlifting üzrə
qadınlar arasında 47 kq çəki dərəcəsinə çıxış edən
Humay Səfərzadə əldə edib. Yeniyetmələr arasında
mübarizə aparən gənc idmançı 150 kq nəticə göstə-
rərək Azərbaycan Kubokunun qalibi olub.

"Azərbaycan müəllimi" ilə
söhbətində yeniyetmə idmançı
ilk yarışının həyəcanından, onu
qələbəyə aparən üç aylıq məşq
yolundan, anasının və məşqçisi-
nin dəstəyindən, eləcə də gələ-
cək arzularından danışib. Bildi-
rib ki, onun bu uğura gedən yolu
heç də uzun deyil. O, pauerlif-
tinglə cəmi üç aydır məşğul olur.
2013-cü ildə anadan olan Hu-
may Lənkəran rayonu N. Həsə-
nov adına Şıxəkəran kənd tam
orta ümumtəhsil məktəbinin
VIII sinif şagirdidir. İdmana ma-
rağı elə uşaqlıqdan yaranıb.
Pauerliftinglə tanış olduqda bu
idman növü onun diqqətini xü-
susilə çəkib və məşqlərə başla-
maq qərarına gəlib.

İlk məşqi onun üçün asan ol-
mayıb. Cəmi üç ay əvvəl başla-
dığı məşqlərin ardından özünü
ilk dəfə yarış meydanında sına-
maq isə həyəcanını daha da artı-
rıb. Üstəlik, bu, Humayın iştirak
etdiyi ilk yarış idi. Buna görə də
Azərbaycan Kubokundakı çıxışı
onun üçün ikiqat əlamətdar
olub. Elə ilk yarışında ilk qızıl
medala layiq görüldü.

"İlk yarışım olduğuna görə
çox həyəcanlı idim", — deyər Hu-
may həmin günü xatırlayır.

İlk yarışdan qızıl medalla
ayrılması onun qarşısına daha
böyük məqsədlər qoymasına sə-

bəb olub. Artıq növbəti yarışlara
hazırlaşan məktəbli idmançı gə-
ləcəkdə Azərbaycan qadınları
arasında birincisi olmaq, beynəl-
xalq arenada ölkəmizi uğurla
təmsil etmək arzusundadır.

Humayın bu qısa müddətdə
qazandığı uğurun arxasında
məşqçinin əməyi ilə yanaşı, ai-
ləsinin dəstəyi də dayanır. Lən-
kəran UGİM-in yetirməsi olan
idmançı bildirib ki, müəllimi
Cavid Əlizadə yarışa qədərki üç
ay ərzində daim yanında olub,
hazırlığında ona yaxından kö-
mək edib.

İdmanla məşğul olmaqla ya-
naşı, məktəbdə təhsilini də da-
vam etdirən Humay bunun hə-
mişə asan olmadığını etiraf edir.

Humay üçün doğma Lənke-
ranı təmsil etmək də ayrıca qürur
mənbəyidir. İlk yarışında əldə et-
diyi qızıl medalı təkcə şəxsi uğur
kimi deyil, doğma rayonunun
adını yüksəltmək baxımından da
dəyərləndirir: "Çox gözəl hisssdir
və bununla fəxr edirəm", — deyən
Humay Səfərzadənin qarşısdağı
hədəfləri isə daha böyükdür.

Hazırda növbəti yarışlara
hazırlaşan məktəbli idmançının
əsas məqsədlərindən biri dünya
çempionatında iştirak etməkdir.

Nilufər HACILI,
Lənkəran-Astara üzrə
regional təmsilçisi